

Sygn. akt V KK 93/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)
SSN Andrzej Siuchniński

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,
w sprawie **G. B.**
skazanego z art. 65 § 3 k.k.s.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 12 marca 2019 r.,
kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na niekorzyść
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Z.
z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla wyrok w zaskarżonej części i przekazuje w tym
zakresie sprawę Sądowi Rejonowemu w Z. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w Z. uznał oskarżonego G. B. za winnego tego, że w dniu 13 lutego 2017 r. w J., w miejscu swojego zamieszkania posiadał wyroby tytoniowe bez znaków akcyzy w postaci krajanki tytoniowej o wadze 45,09 netto, powodując uszczuplenie z tytułu nieopłaconej akcyzy w kwocie 35.257 zł na szkodę Skarbu Państwa, tj. przestępstwa określonego w art. 65 § 3 k.k.s. i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 15 złotych. Orzekł również na podstawie art. 172 § 2 k.k.s. w zw. z art. 22 § 2 pkt 2 k.k.s. przepadek dowodów rzeczowych oraz na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r (Dz. U. Nr 49 z 1983 r., poz. 223) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w łącznej kwocie 410 zł oraz opłatę w wysokości 300 zł.

Wyrok ten uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył to orzeczenie w części dotyczącej orzeczenia o karze grzywny oraz o opłacie sądowej, zarzucając „rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa materialnego, a to art. 23 § 3 k.k.s., polegające na wymierzeniu G. B. za czyn z art. 65 § 3 k.k.s., popełniony w dniu 13 lutego 2017 r. kary grzywny, przy przyjęciu stawki dziennej grzywny w kwocie po 15 zł, to jest poniżej dolnego ustawowego jej progu, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 23 § 3 k.k.s., który stanowi, że stawka dzienna grzywny nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w czasie popełnienia czynu, ani też przekraczać jej czterystukrotności, podczas gdy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1456) minimalne wynagrodzenie za pracę w 2017 r. zostało ustalone na kwotę 2000 zł, w związku z czym dolna granica stawki dziennej grzywny wymierzonej oskarżonemu za przestępstwo popełnione w 2017 r. nie mogła być niższa niż 66,66 zł, czego konsekwencją było rażące naruszenie art.3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r., poz. 223, ze zm.), przez zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty sądowej kwoty 300 zł,

a nadto z obrazą przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 2 tejże ustawy, albowiem według kary orzeczonej przez Sąd, podstawą zasądzenia od oskarżonego opłaty powinien być art. 3 ust. 1 tej ustawy”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona na niekorzyść skazanego (z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k.) kasacja Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego jest zasadna.

Za trafny należało uznać sformułowany w niej zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 23 § 3 k.k.s. przez wymierzenie skazanemu kary grzywny z określeniem wysokości stawki dziennej poniżej dolnego ustawowego jej progu.

W świetle dyspozycji art. 23§3 k.k.s. zasadne jest stwierdzenie, że punkt wyjścia limitujący dolną granicę stawki dziennej grzywny - orzekanej za przestępstwo skarbowe - stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązująca w czasie popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 2008 r., V KK 116/08, OSNKW 2009, z. 1, poz. 8, wyrok SN z dnia 28 czerwca 2012 r., III KK 397/11). Odnosząc te założenia do niniejszej sprawy stwierdzić należało, że w wypadku skazanego G. B., podstawę określenia dolnej granicy stawki dziennej grzywny za przypisany mu czyn, popełniony w dniu 13 lutego 2017 r. stanowić powinno minimalne wynagrodzenie za rok 2017, które zgodnie z §1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1456) wynosiło 2000 zł. Wobec tego stawka dzienna grzywny, której dolną granicę stanowi, po myśli art. 23 § 3 in fine k.k.s., jedna trzydziesta część minimalnego wynagrodzenia, dla skazanego nie mogła być niższa niż 66,66 zł.

Orzeczenie stawki dziennej w wysokości określonej przez sąd pierwszej instancji naruszyło więc w sposób rażący wskazany w kasacji przepis prawa materialnego. Konsekwencją tego naruszenia było również rażące naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych

przez zasądzenie od oskarżonego tytułem opłaty sądowej kwoty 300 zł, zamiast należnej kwoty 1333,20 zł, uwzględniającej prawidłowo ustaloną wysokość dolnej granicy stawki dziennej. Nadto rażąco naruszone zostały przepisy art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 2 tej ustawy, gdyż według kary orzeczonej przez sąd pierwszej instancji, podstawą zasądzenia od oskarżonego opłaty powinien być art. 3 ust. 1 ustawy. Te naruszenia, z uwagi na swój charakter, miały wpływ i to istotny na treść wyroku w zaskarżonej części.

Implikowało to wydaniem orzeczenia wnioskowanego w kasacji i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Ponownie orzekając w tej sprawie, w granicach jakich nastąpiło przekazanie, Sąd na nowo określi wysokość stawki dziennej grzywny, uwzględniając wywód Sądu Najwyższego, jak też mając na uwadze, że przy ustalaniu stawki dziennej należy brać pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe oraz możliwości zarobkowe, i do tego ograniczy ewentualne postępowanie dowodowe.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie